

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára: 15 krajczár.

Előfizetni csupán a kiadóhivatalnál lehet
B.-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reclamációk és hírdetések a kiadóhoz intézendők.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HÍRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

A lap szellemi részére s a nyilvtartáshoz
vonatkozó minden közlemények s eszer-
keztetők küldendők.

Hirdetések díja: öt hasábes postacso-
r 6 kr. — Nagyobb és többeszeri hirdet-
ések jutányosan csökkenthetők.
Bélyeg minden belkötésnél 30 kr.

Nyilvtartárgarmond sor: 20 kr.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK

A „NÓGRÁDI LAPOK”

1888-ÍK ÉVFOLYAMÁRA.

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egy hónapra frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyszől a kiadóhoz ezimezve
— legzélszerűbben postautalvánnyal — a nyomtatandó
példányok s pontos szöktüldés tekintetéből, mielőbb be-
küldendők.

KÉK LASZLÓ,
kiadó és lapfajladonos.

HORVÁTH DANÓ,
felelős szerkesztő.

Keleti érdekeink.

Magyarország a művelt nyugat és a barbár
kelet összekötője. Mint ilyen századokon keresz-
től azt a dicső feladatot teljesítette, hogy az
európai műveltséget fenyegető keleti pusztító ele-
meket: a tatárt, törököt feltartotta, s nem cse-
kely szolgálatot tett az emberiségnek, hogy az
ezek részéről fenyegető vést sikerült is mind-
anynyszor elhárítani, és a kelet romboló hatal-
mat megtörni.

Ez a mi büszkeségünk a multa nézve!

De hát a jelenben és a jövőben minő sze-
repre vagyunk hivatva? Valjon azzal, hogy mi
voltunk az a szikla, melyen a művelődést vég-
pusztulással fenyegető műveletlenség ádáz hul-
lámverése megtört, teljesítettük nemzeti missión-
kat? Nem! A jövő is tartogat számunkra egy
feladatot, mely különben nem egyéb, mint a
multnak természetes folytatása.

Mintán a keletről többé sem a mi állami
létünket, sem Európa kultúráját nem fenyegeti
többé oly pusztító veszedelem, mint hajdanta, a
mi hivatásunk most a nyugati kultúrát közvetí-
teni a kelettel. Nem elég többé, hogy csak ne-
gativ szolgálatokat tegyünk a kulturának, a pas-
sivitásból ki kell már egyszer lépnünk és megal-
kotnunk azt a szép jövőt, a melyről oly szíve-
sen szeretünk beszélni, mikor Széchenyi ismert
híres mondását büszkén ismételtetjük!

A feladat, mely Magyarországra vár, kettős:
kulturalis és közgazdasági.

Az elsőről ezuttal nem szólunk, habár a
multból van rá példánk. — Mátyás dicső korából
a mikor a magyar nyelv délen és keleten nagy
elterjedésnek és kedveltségnek örvendett, — hogy
mint a műveltség terjedésének jelentékeny esz-
köze is lehet a magyar nyelv. De a közgazdasági
missio oly szemmel látható, hogy vétkezünk ma-
gunk ellen, ha arról megfedekezünk, s azon esz-
közök, melyek hazánk felvirágoztatására a kele-
ten kínálkoznak, felhasználatlanul hagyjuk.

A keleti vasutak kiépítése és a mult napok-
ban a közhasználatnak való átadása hazánkban
közel sem kellett oly nagy érdeklődést, s nem
részesült oly mérvű megbeszélésben, mint a tény
fontossága kívánta volna. Elhangzott egy pár
komoly szó, néhány pattogó frázis, s azzal napi-
rendre tértünk a keleti vasutak felett!

Pedig nekünk, magyaroknak életbevágó ér-
dekünket fejezi ki e hangzatos jelszó: „keletre
magyar”! Jövnök van abbant kifejezve. Mert mint
agricultur állam a művelt nyugat felé csupán
nyers terményeinkkel vagy legfeljebb félgyártmá-
nyainkkal léphetünk a világversenybe, iparunk
és kereskedelmünk csak a keleten hódíthat, mi-
után a keleti népeknél műveltebbek, előhaladot-
tabbak vagyunk.

De semmi esetre sem szabad úgy tennünk,
mint eddig, hogy megelégedjünk elméleti fej-
tegetésekkel, vagy épen a természetünkben levő
büszkeségünkkel fogva lenézzük a kisebb keleti
népeket, és azt várjuk, hogy majd azok fogják
felkeresni a mi magas kulturánkat, hogy tanul-
hassanak tőlünk, s a mi piacunkat, hogy elkölt-
hessék nálunk a pénzüket. Hanem gyakorlati-
lag kell felfognunk a dolgot: nekünk kell fel-
keresnünk őket, s közöttük tanulmányoznunk
igényeiket, aztán ahhoz alkalmazva termelésün-
ket izlésünkkel és solid munkánkkal nyerni meg
őket.

Tudunk nem egy példát, hogy egyes iparos,
kereskedő, tőlünk Törökországba, Szerbiába, Bol-
gár és Oláhországba menve meggazdagodott s

ugy tért vissza hazájába. Tanuljunk ezek pél-
dájából.

Az iparos, kereskedő ismerje meg a tarto-
mányokat, utazzon ott, tanulja meg a török,
szerb, bolgár, román nyelvet, szóval keresse az
érintkezést a kelettel közvetlenül. Ha értelme-
sebb üzlet embereink ezt teszik, akkor nem lesz
üres szó az, hogy: keletre magyar! — B.

Balassa-Gyarmat város társadalmi viszonyairól.

Tudjuk azt, hogy a népek családi és társadalmi
viszonyai — az állami életre is kiterjedő — hatást gya-
korolnak. Azért az állami élet ezen két tényezőjének mily
irányban kifejlését, s tényleges állapotát a közügyek szem-
pontjából folytonos figyelemmel kell kísérnünk. Mert egy
erkölcsi alapon nyugvó családi élet, s a társadalomban
együtt élő embereknek harmonikus összeható működése
kivántatik ahhoz, hogy a közügyek terén, valami jót s
hasznosat előteremtteni lehessen. Hol ez nincs meg, ott
a közügy az elhanyagolás veszélyének van kitéve.

Ezen elv alaptételeket szerelt városunk társadalmi
viszonyaira alkalmazva, engedjék meg nekem, hogy én
ki e városnak hű polgára vagyok és jövőben is akarok
lenni, rövideden elmondjam nézeteimet azon általam ta-
pasztalt hibákról, melyek e város körében a társadalmi
élet üdvös kifejlését akadályozva az együtt élés kellemeit
megzavarják.

Nagy baj az, ha egy oly kisebb városban mint B.-
Gyarmat városa a születési és hitfelekezeti különbségből
kifejlett, s egyrészt a rosszakarat, s másrészt a vallási
fanatizmus által folytonosan szított ellentétek s ellensé-
geskedések a lakosoknak a közügyek terén egyesülést
megnehezítik. Pedig saját tapasztalásból mondhatom, hogy
e baj jlt meg van: sőt az utolsó időkből korunk és ma-
gunk szegényére még fokozott mérvben nyilvánkozik.

Hogy ez átfutó jellegű baj marandó chronikus
betegséggé ne fajuljon, szükség hogy ennek orvoslására
minden e városban élő szabadelvű érzelmű, tiszta lelkű
magyar ember segéd kezét nyújtson!

Tagadni nem lehet, hogy az egymáshoz születés
vagy más összeköttetés által közel álló emberek között
természetszerű összetartás szokott kifejlődni; ez így volt
világ kezdetétől fogva mostanáig, s ezt kiirtani nem le-
het, de nem is szükséges. Nem lehet az egyéni szabad-
ság megsértése nélkül korlátozni azt, hogy például — az
egy hitvalláshoz tartozó, vagy egy politikai elvet valló
emberek között szorosabb összetartás ne fejlődjék ki.

T Á R C Z A.

A zárnító fű.

Beaztly a népelettől.

Írta: MATHÉZER MÁRTON.

Legényne üttötték Karika Gödöt.

Ezentúl szabad lesz neki szeretőt tartani, kocsi-
nak szegődni, ur dolgát járni az apja képibe, a felhágó
kocsimárosné is megemberli majd pár literrel kontóra,
aratáskor is számot tesz már holnap a többi közt: kü-
lön marokszedőt állít melléje gazd' aram.

Ki akart magáért tenni szörnyen, fél éjszakán át
verte kaszáját fényesre, élesre: ne főlözze őt egyik fel-
végi legény se holnap.

Es mialatt készülődött, egyre az járta az eszt:

— Báresak a Hegyi uram leánya, a Náni is oda-
kerülne valhogy az ő sorjára, hadd látna, milyen rendet
fog a kaszája, hát ha nem firhangolná el előle ezután
a világot, mikor esténként az ablaka alá jár.

Mert fogva tartotta a szívét félesztendő óta az a
leány, nem tudta se kiszabadítani, se megváltani. Csak
a szeme közé vigyorgott azokkal az eszemadta ajkakkal
— igazi legénynek soh'se merte volna megtenni.

Node most már ő is olyan mint a többi, ezután
az ő szeme közé se vigyorgogjon, mert . . .

Éjfél volt, mire elnyomta a buzgóság, rég nem
aludt már olyan mélyen, nem esoda, ha hajnalban hi-
deg vízzel kellett felfofozni.

Munkára indultak.

Mindenfelől seröglettek az aratók. A vállra vetett
fényes szerszámok megannyi cikázó villámként huzód-
tak tova a keskeny dűlőn.

Vergődött a lélek Karika Gödiben, mint ürge a
zsinegen, hát még mikor melléje álliták Hegyi uramat,
a Náni meg az után szedte a markot.

Serényen járt a legény keze; a szomszédja el-el-
maradt mellőle szemlátomást.

Még ha meg is állt egy-egy perezre, hogy kifújja

magát, a Nánit lesték a szemei, itt-ott egy pár szót is
nyomott ki belőle olyankor a buzgóság.

— Győződ-e a markot Hegyi Náni?

— Hogyne győzném!

— Nemi győznéd én alattam tudom!

Aztán folyt a munka vigan, szakadatlanul, mintha
minden perezzel egy örökkévalóság veszne, még az
izzadságot is csak a fordulóán törülte le homlokáról
termeset ingujjával.

Delelőre már más szemmel nézte a leány, hiszen
az ed'sapja, Hegyi aram is elejtette párszor:

— Debizon csak helyre legény ez a Karika Gödi,
birja a munkát módossan!

Nem is vigyorgott már a leány a szemébe, mikor
megszólította.

— Lesz-e harapni valód Hegyi Náni?

— Van annak, a ki meg nem issza!

— Ugyanesek gombaros a papucsod rózsám.

— Van annak, a ki meg nem issza!

— Most van ám csak igazi piros orezad szögám!

— Van annak, a ki meg nem issza!

— Ej ha! de mindig egy garaton örtesz Hegyi

Náni, nem is tudsz tán annál egyebet!

— Hát te mit tudsz Karika Gödi?

— Mit tudok? Hiszen maj megválna, hogy mit

tudok, csak ne firhangolná el előlem a világot!

Állta a sarat Karika Gödi derekasan, ne tegyen
tul rajta az első napon senki.

Pedig hej! nehezére esett már estefelé szörnyen,
lankadt bele teste-lelke egyaránt. Már nem is az ereje,
hagom a büszkesége dolgozott jobbadán, nem tágitott.
Hátba bele kellene halnia! Az életét szívesen fizeti utána,
de legény marad a gáton. Az is maradt, szomszédai
nem győzték vele a rendet.

Pedig Hegyi uram is tüzes kaszás volt. Nehezen
szívelte volna el azt a kudarcot, a mit az a síheder
rajta ejtett, ha a szerencsétlensége meg nem menti a
becsületét.

Soha olyan különös eset! Munka közben kötfel-
pattant Hegyi uram kaszája, ugy vált kötfel, mintha
ragasztva lett volna, pedig nem ütődött semmi keménybe.
Kedvetlenül is ballagott az öreg estenden haza-

felé a kopsz kaszanyéllal, még be se tehetta maga után
a kis kaput, mikor már észrevette az anyjuk.

Mikor meghallotta, milyen különösen esett, össze-
csapta mind a két kezét:

— Jézus Márja Szent József!

— Soh'se fohászodjál olyan nagyot anyjuk, hi-
szen hall'istennek jut még egy kaszára, még marad is!

— Hiszen kasza csak kerül lekem — az igaz —
de a madárnak csak a fittyje kelmedé, az is csak mesz-
sziről ha egyszer elszalajította. Nem érte fel ököllel ugye,
hogy zárnító fűbe akadt a kaszája? Milyen könnyen
hozzá juthatott volna most, ha megkeresi, még a gye-
rekeinek a gyereke is boldog lett volna utána! csak
egyszer akadt az embernek ilyen szerencséje, bottal ver-
heti a nyomát, ha elszalajította!

— Tudom én nagyon jól a helyit ed'sanyám, meg
is lelhetném ha keresem, mondja erre a Náni leány.

— Elhegedülte azt Szent Dávid!

— No csak siess lányom, nógátja az apja, hiszen
ha nekünk szánta a jó lsten, megkerül az megint. Eredj
szögám keresd meg, hát ha szerencsésebb leszel az ed's
apádnál.

Ment a leány keresni a boldogságot, hej, ha meg-
találnám a zárnító fűvet!

Kifárasztotta a nagy munka Karika Gödöt mereven.
Csak végig fektette a szűrét a tarlon, elnyult rajta, mint
a giliszta. Nem megy ő onnan haza, még ha töltött ka-
posztára várja is az ed's anyja. Ott marad ökölkára,
nem kell neki vacsora sem.

A hold világa szétszórta ezüst színet az arany tarlon.
Csendes volt már ott minden, legfeljebb egy-egy
tanvájából kizavart fürjecske hallatta panaszos hangját
a szép sorba rakott kereszték mögöl:

Pity palaty! pity palaty!

Hegyi Náni szíjjel nézett a mint kiért.
Gyakorlott szeme hamar megtalálta a keresett he-
lyet, egyenesen a felé tartott — az utolsó előtti kereszt
mögött kell lenni a zárnító fűnek.

Es az utolsó előtti kereszt mögött valóban ott
találta Karika Gödöt.

A leány nagyot nevetett mikor meglátta.

De a haj ott veszi kezdetét, hol e körök a többi polgároktól külön való kasztokat clique-eket, formalva megnehezítik a polgároknak oly irányban összeható működését minőt a haza boldogsága azon körnek, mondjuk azon közösgnek érdeke megkövetel, melyben ők együtt élnek és bálné kényeszerülnek.

Hogy könnyebben megértessük egymást, meg kell magyaráznunk, hogy tulajdonképen e szavak: Kaszt és clique (mond klikk) mit jelentenek?

Kaszt illetve a kasztrendszernek a mai szabadelvű alkotmányos világban mincs talaja, elévült az a rendi alkotmányok fogalmával együtt.

A kasztrendszernek kores szülöttje a clique, mely mint társadalmi intézmény a francia szólas szerint oly társaságot jelez, mely az embereknek káros irányú egyesülése alapján keletkezik. Megjegyzendő, hogy itt e szó káros, nem jelent büntetendő cselekményt; csak is politikai és társadalmi érdekekbe ütköző szándékot jelez.

Ily clique van városunkban minden féle variációban. Ezek közül említésre méltó: az ugynevezett arisztokrata, polgári, keresztény és zsidó clique. A pénzéretket nem is említem, mert azok oly nagy számot képeznek, hogy egy szűk körű clique ézge alá nem sorozhatók. Ebből látható, hogy városunkban laza összetartó kapcsolattal mily sok a szétrobbantó elem!

Beláthatja mindenki, hogy ily viszonyok között szemben az irigység, rosszakarat és gyűlölség által szított osztályokkal közös erővel valami údvóset teremteni vajmi nehéz. Sőt a mi údvós már létezik, azt fenntartani a legbuzgóbb fáradság és áldozat készség mellett is alig lehetséges!

Ezen clique-ek működésének illusztrációjául szolgálunk néhány példával.

A lefolyt hetek folyamán történt ugyanis, hogy az izraeliták részint szórakozási célból, részint a b-gyarmati kózkórház javára ugynevezett zártkörű mulatságokat rendeztek, melyre a keresztény táncos ifjúságot egynek kivételével meghívni elmulasztották. Minden rekrimínálási vagy sértető szándékot kerülve, hivatkozom e tényre, mert hiszen nekem, ki a meghívás megtiszteltetésben részesültem, erre okom nincs. Nem akarom vitatni, valjón a meghívás elmulasztásának az oka tüntetés volt e? vagy tán azon aggodalom szüleménye, hogy a meghívottak közül tán sokan a meghívást el nem fogadják? De bár miként történt is a dolog, nem helyeselhető, mert a meghívást véleményem szerint megkísérelni kellett volna.

Ennek mintegy megtorlásául a keresztény ifjúság által a kaszinó termeiben egy zártkörű táncmulatság rendeztetett, hova egy izraelita sem lett meghiva. Valamint az előbbi úgy ez sem helyeselhető, mert ezen cselekmény oly tüntetést foglal magában, melyre a többségben levőknek a gyengébbek ellen szüksége nincs.

Mi volt az ily eljárásnak a következménye? Hogy a nevezett két hitefekezett közötti egyenetlenség most fokozódva, nagyobb mérvben áll fenn, mint eddig volt.

Kérdem, volt e erre nekünk szükségünk? Bizonyára nem.

Ezen egyenetlenségnek elhárítása és a jó viszonynak helyre állítása véleményem szerint csak is úgy lesz eszközölhető, ha hibánkat beismerve, fátvált borítunk a multakra; és oda fogunk működni, hogy egymásközött jó barátságban élve, hazafilmi kötelességünknek ismerendjük tőlünk minden kitelhető összeható erővel közreműködni ott, hol azt a haza és városunk érdeke megkívánja!

Valóban igen neveléses dolog lenne az, ha ily közbejött incidensekből eredő kicsinyes aprehenziók miatt városunkban fennálló s eredménytel működő közművelődési egyletek s társulatok hová tartozik a b-gyarmati műkedvelő társulat is, pártolásától visszavonulnánk.

Értsék meg jól, kiknek ez írás szól!

Török Sándor.

A tornaegyletek szükségazerősége.

Az élet naponta több s nagyobb követelményekkel lép az egyén elé!

A földműves, az iparos, a kézműves, a kereskedő s a szellem munkása egyaránt érzik a kielégítésre várakozó követelmények terhét.

Az egyén fokozott munkálódásra van utalva. A társadalom tudatában van azon kötelességnek, mely az egyén támogatásában őt is terheli.

Ez a kötelesség vezérelte a magyar társadalmat, midőn a nemzeti élet magasb fokú működésének előke-

szítésére módot keresett, és azt az eszmét ragadta meg, hogy értékesítse, a mely a szellemi erők szabad kifejlését a test erőitől függővé tevé látja.

A szellemi és testi erők arányos és párhuzamos művelésének szüksége egyike azoknak az eszméknek, a melyek most törnek utat az emberiség jobbjainak szívéhez, hogy az egész emberiség culturalis emelkedésének s jólétének emeltyőjeként szolgáljanak.

Ez az eszme indította a magyar társadalmat arra, hogy törvényhozásilag intézkedjék a nemzet azon részéről, a mely most készül ki az élet feladatainak megoldására. Ez indította arra, hogy a szellemi erők művelése s fejlesztése mellett — a testi erők egyidejű képzése és párhuzamos fejlesztése iránt nyomatékosan rendelkeztek.

A törvényhozás ezen bölcs intézkedése azonban csak lassan fejt ki áldását. Rendelkezései csak lassan és lezagosan hajthatnak végre s mindinkább sürgősen bizonyul annak a szükségnek, hogy a társadalom azt az eszmét, a melyet az alapnevelésre nézve elfogadott, más uton is erőteljesen terjessze.

Az a reformelőrkévs, melyet ezen eszme alapján társadalmunk kifejt, nem csupán a serdülő nemzedekre terjed ki; kiterjeszkedik az a nemzettest azon anyagára is, a mely a nevelés előkészítő munkáját már befejezte s már az élet feladatainak megoldásával küzd.

A magyar társadalom ezen reformelőrkévs intézményeket teremt és tart fön azon egyesületekben, a melyek a testgyakorlás áldását a társadalom alapvető munkájával összhangban, azok számára is biztosítják, kik rendszeres testi nevelésben csak hiányosan vagy épen nem részesültek; intézményeket tart fön, melyek stilszerűen folytatják a művet azoknál, a kiknél az már megkezdve lön, s a kiknél a fölkelteni célzott szükséglet érzete már kifejlődött és fölerősödött.

A testgyakorló egyletek hazaszerte údvós földadatot töltenek be, nemcsak saját anyaguk gondozásával, hanem egyidejűleg azzal is, hogy letűk, tevékenységük a nevelési célokat erőteljesen támogatja.

A társadalom actiója, ugy azon ágában, mely az iskolára fekteti a súlyt, mint azon másik ágában, a mely a szabad egyesülés útján tör ugyanazon cél felé, egy s ugyanazon actió, más és más téren kifejtve!

Ezen actió egyes mozzanatait, a siker érdekében, sürgősen vannak arra utalva, hogy egymással teljes és tiszta összhangban álljanak.

A társadalmi actió tervszerűségében azt az összhangot keresik a hazai testgyakorló egyletek közül azok, a melyek a tornázás rendszere s a „tornaegylet” elnevezés körül azon átgondolt és minden részében teljesen kidolgozott rendszer körül csoportosulnak, a melynek keretén belül a fejlődő szervezet épen úgy, mint a teljesen kifejlett egyenlően fedeztetett e nemű szükségletét, a legzségsébb életkortól, a testi képzettség legalsó fokától kezdve egészen föl a legtisztább korig s a testi képzettség elérhető legteljesb mérvéig.

A tornázásnak a testi nevelésnél is alapul fektetett rendszerével a tornaegyletek szorosan alásimulnak azon társadalmi törekvéshez, sőt tényezőiként szerepelnek azon társadalmi actionnak, a mely a törvényhozás által megragadott eszme értékesítése körül kifejtik, és teljes joggal tartanak számat arra, hogy az akaraterő teljes energiájával támogatassanak a társadalom azon tagjai részéről, kik a nemzet életműködését észlelő szellemük figyelmével kísérik.

Ezek a tornaegyletek szövetségre léptek egymással, hogy vállvetve könnyebben haladjanak létezésük felé; és az egymásközött létrehozott egyesüléssel erőteljes kifejezésre hozzák azt az irányt, a mely felé a társadalom e nemű szükségletének fölismertetése és kielégítése körül a társadalmi actionnak haladnia kívánatos; azt az irányt, a mely felé — erővesztés és az erők szétforgácsolásának megelőzése végett — haladnia kell!

A tornaegyletek ezen szövetsége nemzeti létszükségletet lát az egyesületi testgyakorlás fejlesztésében. Erővesztéssel való fedezését látja e szükségletnek a tornázás rendszerével nem rokon és tisztán sportszerű testgyakorlás nemek körül való időelőtti csoportosulásban; és azért, midőn egyoldalról mindent elkövetendőnek tart arra, hogy jövőben a hazai egyesületek a tornázás rendszere mellé csatlakozzanak, feladatául tűzte ki a már fenálló tornaegyleteknek eszközeihez mért, de teljes erejével leendő támogatását.

Ilyen támogatásra leginkább az ifju tornaegyletek szorulnak, melyek sokszor olyan helyen kísérik meg nehéz feladatuk megoldását, a hol a kis közönséget más

rendszerű egyesülés foglalta le és meríti ki; talán oly rendszer, a mely csak egyes társadalmi töredék kedélyesét tartja inkább szem előtt, mint a társadalom zömének első szükségletét!

Az ifju egyesületek szerény és zajtalan működésének általán mindenütt, de különösen ilyen helyeken csak nehezen sikerül azok érdeklődését fölkelteni, kiknek erkölcsi támogatása is elég a legtöbb esetben arra, hogy az utat a jó törekvések előtt egyengesse, a kezdet nehezégeit gyorsan leküzdeni segítsen s annak az eszmének, a melyben az egyesülés létjogát bírja, talaját előkészítse.

Főleg a szellem munkálat azok kiknek a tornázás megberesülhetlen jöletemény. Ők azok, kik a tornázást illető fölismerni és a társadalmat az egyesületi téren s az iskolában egyidejű tevékenységre indító eszme iránt legelsőkül fogékonyaságot tanúsítani, e fogékonyaságot másokban is fölkelteni hivatva vannak.

Közülük a kimagasló alakok azok, a kiknek erős karjától várja a körülöttük élő társadalom, hogy a jó eszmék világító fényét előtte föl a magashá tartsa!

Ők azok, a kik e társadalomnak az álláspontot, melyet ily eszmék irányában elfoglalnia kell, megjelölik s az eszmékben rejlő áldást szellemük erejével szétárasztják!

A közigazgatási bizottság félévea jelentése

1887. júl. 1-től, 1888. jan. 1-ig.

(Vége.)

A mult évben újból épített törvényhatósági utakat illetőleg tisztelettel jelenthetjük, hogy a Jásztelek pencei megyei út azon része, mely Bánk és Petény községek között fekszik és melynek újból helyreállítása körülbelül 3 kilométer hosszban hazi kezelés mellett teljesített a forgalomnak átadatott.

Továbbá a losoncz zólyomi hadászati vármegyei úton a 26 számú hid újból építésének egyidejűleg eszközölt 500 folyó méter alacsony fekvésű utzakasznak kellő emelése bevégeztetik.

A losoncz fülek hevesi hadászati vármegyei út 37 és 39 kilométer között fekvő palfalvai átkelési szakasz valamint Salgó-Tarján nagyközség előtt létezett rossz állapotú útrészek újból építése fogatosított.

A b-gyarmat verseyi vármegyei úton Szűgy és Nándor községek között fekvő három kiépítetlen szakaszának helyreállítására műszaki művelés a kir. építészeti hivatal által elkészített, a szóban levő munka biztosítására, miután az még a mult évi közmunka előirányzat terhére eszközzendő a szükséges nyomjelzési munkákat eszközölte, és a műszaki művelés elkészítése elrendeltetett.

A mult évi 1887 évi közmunka értéke az összeirt 27513 kétfogatú igás, 1906 egyfogatu igás, 84144 kőzi napszám után miután az egész pénzzel váltattik meg 135884. forint 40 krral volt előirányozva, mely összegből a mult év december hó végeig kerek számban 104992 frt 4 kr folyt be a közmunka alap pénztárába.

Az 1887 év december hó végével lezárt kimutatások szerint az összes közmunka hátralék 47947 forint 87 krt tesz, mely összegből 13459 forint 78 kr az 1887 évi közmunka váltásigot terheli 31488 forint 9 kr pedig az 1887 évet megelőző évek közmunka váltásig összegeire mint hátralék esik.

Miután az 1886 év végével a közmunka váltásig hátralék 46588 frt — krt tett, emelfogva a hátralék 1887 év végeig 1359. forint 87 krral emelkedett, mely vissza esés az előző inséges év befolyásainak tudható be.

A mutatkozott közmunkahátralék behajtása iránt a kellő intézkedések megtéttettek, minél fogva remélhető hogy a jövő az az 1888 évi mérleg a hátralékok tekintetében javulni fog.

C. Gözkazánok.

A vármegye területén létező 268 darab gözkazán közül, a folyó évben összesen 32 darabnál, a melynél a megpróbálásra kitűzött 5 évi időtartam lejárt; újból vízi próba alá vétetett és az új használati engedélyek kiadattak. A kimutatást 2 példányban esatoljunk.

Azon gözkazánok pedig, melyek vízi próba alá nem jöttek, az előirt szemlék a kir. építészeti hivatal által fogatosítottattak.

A posta és távirida ügyeket illetőleg.

A posta és táviridaugy 1887. II. félévi állapotát illetőleg tisztelettel jelentjük, hogy a posta forgalom és ezzel kapcsolatban a jövedéki bevétel a multköz képest aránylagosan szaporodott.

Vármegyénket különösen érdeklő intézkedéseket van szerencsénk a következőkben összefoglalni:

A balassa-gyarmati I osztályú kincstári postahivatal július 19-én, a losoncz I osztályú kincstári postahivatal augusztus 19-én, a szécsényi II osztályú postahivatal július 26-án táviridával egyesítették.

Szendehely községben a Vác-Losoncz katiol alakú küldönczköcsi postájáról útján összeköttetéshe hozott útközi új postahivatal lépett augusztus 16-án életbe.

Az alsó-esztergályi postahivatal octóber 31-én, a lapujtói november 23-án ideiglenesen be lett szüntetve az esztergályi postahivatal kézbesítési körébe tartozó községek a kékkői, a lapujtóihoz tartozók a salgótarjáni postahivatal kézbesítési körébe osztaltak be.

A mult év január 14-én ideiglenesen beszüntetett nőtinezi postahivatal augusztus 1-én, a mult év május 14-én ideiglenesen beszüntetett rónyai postahivatal december 21-én ismét megnyitottak.

Alsó-Bodony, Gács, Kis-Tereme, Pilny, Rónya és Szirák postamesterileg kezel postahivataloknál a helybe szelő levélpostai küldeményeknek czimzetteknek a hahoz díjmentesen való kézbesítése elrendeltetett.

Kelt B-Gyarmaton 1888. évi február hó 20-án.

előterjeszti:

Tihanyi F. főjegyző.

— Ej ha Karika Gödi, elnyomott a munka mégis, hiába győztél nappal olyan módon!

— Győztem én azért ójszaka is, ha kell rózsám! hát te mi járatban vagy ilyen későn Hegyi Náni?

— Az ed's apám kasziája zárnító fűbe akadt, attól pattant kétrét, azt akarnám megkeresni, ott kell neki lenni a hol te fekszel Karika Gödi.

A legény felugrott, elmúlt annak a fáradsága tisztára.

— Gyere hát keressük Hegyi Nani, segíték én is!

— Oda térdelt a legény a leány mellé. A kezeit ugyan ott babráltak szüntelen a bokor tarlón, de csak úgy járt biz a mindegyik, hogy minél gyakrabban érje a másikat. Ilyenkor aztán, mintha csak a villám dolgozott volna minden izükben, úgy kergette egymást minden csepp vérük.

— Hát aztán milyen színe is van annak a zárnító fűnek Hegyi Nani?

Nem tudom én, hogy milyen ójszaka, de nappal láthatatlan színű, ugy mondta ed's anyám.

A legény oda nézett a leány közé, szikrákat hánytak azok, mint a kanduré a setétben. A hold körül ott czelezőtt egy pár kóbor felhő, ekakarta valamelyike e pillanatban. Hangosan dobogott a két szív, csak a fűjecske éles hangja nyomta el pár pillanatra, az is a páriját kereste bizonyosan:

Pity palaty! pity palaty!

— Hiába is keressük tán mi Hegyi Nani?

A leány nem felelt, babrált tovább apró kezével, azt se igen tudta mér, hogy mit csinál.

Alig sejtette azt is, hogy a legény karja mindig szorosabbra fűződik karesu dereka körül. Hej pedig de forró volt ott minden, de tüztől ott minden!

Csak az a fűjecske ne bugna untalan fülébe: Pity palaty! pity palaty!

Egyik óra a másik után mulik. Alig vettek észre, mit is törődnek a boldogok az idővel!

Szerilem nem számítja a napokat és órákat, örökélet előtte csak pillanatot.

Pity palaty! pity palaty!

De tán nem is a fűjecske szava volt az már. Az anyja kiáltja ott a lányát a tarló széléről.

Megsokalta várni, maga jött utánna.

Felugrott a leány, mint a sűrűbe kapott ózike.

— Ne menj még galambom, keressük még tovább! A leány lehajolt, forró csókot nyomott a legény ajkára.

— Ne menj még galambom, csak a fűjecske veri! De bizony nem hallotta az már, alig érte a lába a földet, ugy sietett az anyja szava után.

De oda maradtál lányom, megtaláltad-e?

A leány a fejt rázta, tüzes tekintetel vetett a legény felé, annak csak Karika Gödi a megmondhatója, a mit ő megtalált.

Valyon aztán Hegyi uram gyerekinék a gyereke boldog lesz-e utána?

a legkitűnőbb valamennyi rovar ellen!

Ezen legújabb kiváló különlegesség meglepő erővel és gyorsasággal pusztít el lakásokban, konyhákban és vendöglőkben mindennemű férget, nemkülönben házi állatainkon, istállóban, növényeken, üvegházakban és kertekben.

Valódi minőségű „Zacherlin” csak: névaláírás és védjeggyel ellátott eredeti palaczkokban árultatik. Ami nyitott papirosban méretek ki, az sohasem „Zacherl”-féle különlegesség!

ZACHERL J., Bécs, I., Goldschmiedgasse Nr. 2.

K A P H A T Ó K:

Felsenburg Theodor
Binkó József
Cservénák György gyógyszer.
Hammer Mihály
Földi Ignác

B.-Gyarmat.

Mandl Gábor
Pekorny Ede gyógyszer.
Kirschner Dániel
Gyógyszertár a fekete sashoz
Kürner József

K.-Terény
Losonc

Szvidl J. V. és fia
Siklósi Lajos
Nádorfy Gyula
Lulcsika Dániel
Groszberger Miksa

Losonc

Salgó-Tarján

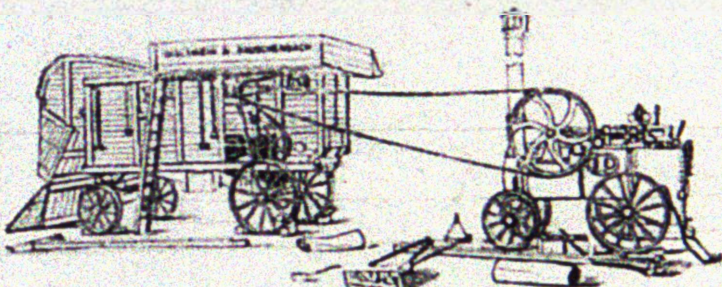
Holcsy György
Schlesinger Salamon
Trager Ignác
Hufnagel Imre
Küllmann Géza

Salgó-Tarján
Szécsény
Vác

és Erdőföld Alajomán Vácson.

UJ!

Szabadalmazott szeges gözseplőgép

3½ és 4 lóerejű

fa, acél- vagy szalmalütesű gőzmotorok számára, 10 órai munkaképesség 4500 6000 kéve, teljesen tisztán elcsépelve és osztályozva,

sokkal csekélyebb szükséglet hajtór és fűtőanyagban, teljesen nagyobb és jobb munkaképesség, könnyebb szállítás mint a verőláncos gépeknél.

Árjegyzékek kívánatra.

Ezen gépeket erős szerkezetben gyártja és gyorsan, valamint előnyösen szállítja:

GROSSMANN & RAUSCHENBACH

első magyar gazdasági gépgyára

Budapest, külső vározi út 7. szám.

Balassa-Gyarmaton Tábor utcében egy 3 szobából és szükséges mellék helyiségekkel álló lakás, ugyancsak egy istálló és egy nagy kert haszonbérbe kiadó. — Értekezhetni az alulírottal.

ELHÉNICZKY FLÓRIS.

MINDENKI

tisztelegés módon minden-nemű törvényes

SORSJEGYEKNEK

részletre való eladása által évenként legalább 1200 forint keresetre tehet szert. Tudakozódások Fuchs II. váltóháza Budapest Dorottya-utca 9. sz. intézendők.

Özvegy Szűdnyé-féle ház eladására nézve, közzé tett hirdetésre vonatkozólag, a venni szándékozót értesítem, hogy az adás-vételre nézve magukat alulírt **EGERBEN** lakó végrendeleti örökösökkel közvetlenül is tehetik érintkezésbe.

Gáhy Ferencz,
ügyvéd.

Városligeti

Testgyógyintézet Budapest.

(ezelőtt Dr. Fischhof-féle vizsgyógyintézet) Hermina-ut 1525.

Van szerencsénk a t. közönség felé tudatni, miszerint a mai napon a fenti vizsgyógyintézet megnyitottuk.

Intézetünk a főváros egyik legmagasabb, kisebb és legegyszerűbb helyén fekszik, ugyanazon területen, melyet eddig a **Dr. FISCHHOF-féle városligeti vizsgyógyintézet** foglalt el. — A 44,000 — méternyi sűrűn befasított telken épült Cottage-épület 30 szoba, egyszobás, külön bejárattal, önállóan átalakított szobát foglal magában. — Csinóval, sárt és fűthető folyosóval, teképpályával, lugasokkal stb. stb.

A fővárossal való összeköttetést lávonatok és társasokcsik közvetítik.

Az intézetünkben felvett betegek minden beteg testalkatának és bajának megfelelően külön előállított kényelmek segítségével rendszerint **néhány napon belül** gyógyulhatnak. Kitérő és eddig el nem ért elbérrel kezeljük különösen a következő betegségeket a m.: I. Az összes bármely alapon fejlődött (csúszos, kővésséges, gümőkóros) izület-gyulladásokat. II. Csonttöréseket, ficamokat és ezeknek valamint az izület-gyulladásoknak utóbjait. a m.: (zúgor) izületmerevségeket, korlátolt mozgathatóságot, vértágrövidüléseket, elgörbüléseket stb. III. A vele született és következményes elgörbüléseket a m.: a görbcsontlapon oldal- mell és hátfelől irányult elgörbüléseket, angolkoros vagy csigolyaszúvas alapon keletkezett görbület, tyúkmelleket, görbényságot, donga-lúd-, ló- és saroklábat, donga-gacsos terdet. IV. Gyermekhüsdet és következményeit. V. Zúrodásokat, csúrt és kővésséget.

Készleteink a plasztikai művészet legmagasabb fokán állván, megvalósítják a modern testgyógyászat legmerészebb követelményeit, minél fogva minden betegnek kivétel nélkül a **főnőjáratot és az egészséges fekvési intézetet** tiszta levegőjében való szabad mozgást, de első sorban a **műtét (operáció)** teljes mellőzését lehetővé teszik. Az eddigi hideg víz gyógykezelés folytatatik.

Bővebb felvilágosítást úgy az egyéb ezáltal fel nem sorolt betegségek gyógyítását — mint házi szabályzatunkat illetőleg, könyveinkbe fűzött érteitőnk nyújtanak, melyekkel kívánatra bérmentve szívesen szolgálunk. Ezen, közhasznú intézményünkre körjük a t. közönség pártfogását.

Kiváló tisztelettel

Igazgatók:

dr. Verebelyi László,
felvilágosító, egyetemi m. tanár,
a Szentábrahámi gyógyintézet vezetője.

dr. Róth Adolf,
testgyógyász
az intézetben betegnek re-
szelő orvos.

Fischer Győző,
a k. udv. szülészorvos, seb-
m- és testgyógyász, egyetemi
tanár és gyároza.

Legfinomabb kivitelű PALACZKSÖRÖK

csak a

Dreher-féle

sörfőzdéből szilárd és pontos szállítással megrendelhető

KARNER SAMU

sörszállítónál. Pincék és töltő raktárak

Kőbányán, Budapest mellett.

Árjegyzékek kívánatra ingyen.

Hirdetmény.

Szécsény mezővárosban a Földiák-féle „Uj világ” czimű vendéglő kávéházi helyiségei teljes felszereléssel, ugyanott lévő étterem. — 6 vendég szoba, konyha helyiségek, és istállók. — a vállalkozó részére külön lakással három évi bérleti időre azonnal bérbe adatk. — A feltételek iránt értekezhetni **Bajer Sándor** gabnakereskedő; vagy **Tersztyánszky István** ügyvéddel Szécsényben.

Bajer Sándor.

678—888

Árverési hirdetményi kivonat.

A szécsényi kir. járásbírósa mint tilkóvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtának Bocskó János és társai végrehajtást szenvedők elleni 150 ft 96 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szécsényi kir. járásbírósa területhelyi Karancsekési község területén fekvő a karancsekési 82 sz. telken A 1 1 soroz. alatt fekvő és felvett ingatlanra az árverést 457 ft 50 kr-ban ezennel megállapított kiáltási áron elrendelte és a fennbéli megjelölt ingatlanok az 1888. évi június hó 20-ik napján d. e. 10 órákor Karancsekési községben megtartandó nyilvános árverésen megállapított kiáltási áron alól is eladatk. —

Árverési szándékozók tartoznak az ingatlanok becslésének 10% -át készpénzben, vagy az 1881. évi 60. törvények 42 §-ban jelölt árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. kelt igazságügy miniszteri rendelet 8 §-ba kijelölt oaadékes érték-papírban a kiáltott kezébe letenni a vagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályozási oltamervényt átvezeteltatni.

Kelt Szécsényben, a kir. járásbírósa mint tilkóvi hatóságnál 1888. évi március hó 20.